

Guia Docent de l'assignatura

Any 2025 - 2026

COMUNICACIÓ I TIC

Codi: 106105

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	FB	1	1

Contacte	Ús dels idiomes
<u>Responsable:</u> Urpí Fernández, Ana María aurpi@santpau.cat <u>Professorat:</u> Urpí Fernández, Ana María aurpi@santpau.cat	Grup 1: Català

Prerequisites

No hi ha prerequisites oficials.

Contextualització i objectius

Aquesta assignatura forma part del mòdul de formació Ciències Bàsiques, matèria Comunicació i està planificada en el primer semestre del Grau d'Infermeria.

Els continguts són de caràcter transversal, contribueixen a que l'estudiant identifiqui i compregui, per una banda els fonaments i estructures del procés comunicatiu, tant de manera verbal, no verbal com escrit i, per una altra, la gestió de les tecnologies de la informació i de la comunicació a l'àmbit de la salut.

La finalitat principal d'aquesta assignatura és capacitar l'estudiant per a establir diferents processos de comunicació en l'àmbit social i professional. Per a la qual cosa i a través de l'experiència, serà capaç d'identificar, valorar, analitzar i utilitzar les principals eines i estratègies comunicatives per a relacionar-se de manera adequada i crítica atenent els diferents escenaris.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

1. Descriure els principals elements que intervenen en els processos comunicatius.
2. Analitzar les diferents estratègies de cerca i de comunicació atenent els diferents escenaris.
3. Adaptar el llenguatge als diferents suports comunicatius.
4. Demostrar habilitat en l'ús de diferents eines per a una comunicació efectiva.
5. Mostrar una actitud respectuosa en les relacions interpersonals.

Competències i resultats d'aprenentatge

Competència	Resultats d'aprenentatge
ESPECÍFIQUES	
E11. Establir una comunicació eficaç amb pacients, família, grups socials i companys/es i fomentar l'educació per la salut.	E11.02 Identificar les bases de la comunicació verbal, no verbal i escrita. E11.03 Enumerar les intervencions necessàries per establir una comunicació eficaç, efectiva i respectuosa amb usuaris i usuàries, família, grups socials i companys/es. E11.04 Identificar les característiques d'una comunicació eficaç.
E16. Demostrar que coneix els sistemes d'informació sanitària.	E16. 05. Descriure els sistemes i programes informàtics que afavoreixen el desenvolupament de la disciplina.
GENERALS / BÀSIQUES	
G03. Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte per al drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.	G03.02 Analitzar críticament els principis i valors que regeixen l'exercici de la professió infermera. G03. 03. Analitzar les dificultats, els prejudicis i les discriminacions, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.
G04. Actuar e l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.	G04.07. Comunicar fent un ús no sexista i discriminatori del llenguatge.
B03. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar les dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica	
B04. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.	

Contingut

MÒDUL 1. La comunicació humana.

- La comunicació.
 - Els axiomes.
 - Tipologies i tècniques comunicatives.
 - Estils comunicatius.
 - Factors facilitadors i de barrera.
- La informació i la comunicació.

MÒDUL 2. La relació interpersonal.

- Sabers i habilitats personals: estar, observar, escoltar, parlar.
- Estils de relacions.
- El tracte.
- Tipus d'entrevistes.
- El conflicte.

MÒDUL 3. Les destreses en la comunicació verbal/no verbal i escrita.

- La comunicació verbal.
 - Concepte.
 - Transaccions verbals i els seus missatges.
 - La comunicació eficaç: habilitats, estratègies i eines.
 - Comunicació en públic. Llenguatge inclusiu i no sexista.
- Comunicació no verbal.
 - Concepte.
 - Percepció de missatges no verbals – para verbals.
 - ✓ Contacte visual.
 - ✓ Moviment, postura i distància corporal.
 - ✓ Gesticulació facial.
- Comunicació escrita.
 - Concepte.
 - Redacció de documents. Tipologies, criteris i etapes per la seva elaboració.
 - Elaboració de treballs acadèmics. Metodologia. Llenguatge inclusiu i no sexista.
 - Lectura comprensiva i anàlisi d'articles científics.
 - Lectura crítica d'articles científics.

MÒDUL 4. Tecnologies de la informació i de la comunicació

- Comunicació síncrona i asíncrona.
- Comunicació formal: el correu electrònic.
- Pàgines Web de salut. Criteris de qualitat.
- Eines per l'elaboració de treballs acadèmics.
- Tecnologies de la informació i la comunicació en l'àmbit de la salut.

Metodologia

El plantejament metodològic de l'assignatura parteix de la premissa que l'estudiant és protagonista del procés d'aprenentatge. Per tant, d'ell s'espera que adopti un paper actiu, el més autònom possible amb l'ajuda i assessorament del professorat.

L'assignatura és de tipus presencial amb assistència no obligatòria, però si recomanable. A excepció dels tres seminaris (A, B i C) que l'assistència és 100% obligatòria.

Teoria (TE)

S'utilitza principalment la classe magistral, mitjançant la transmissió d'informació en un temps ocupat principalment per l'exposició oral i el suport de les TIC. Durant la sessió teòrica es fomenta el plantejament de dubtes i preguntes, el debat, s'introdueixen activitats pràctiques, i s'orienta la cerca d'informació.

Pràctiques d'aula (PAUL)

L'estratègia metodològica central és l'aprenentatge a partir del treball individual i en grup reduït. Es realitzen activitats que complementen la teoria així com exercicis a partir dels quals s'elabora la teoria.

Seminaris (SEM)

En els seminaris, el grup es divideix en quatre subgrups. L'assistència és obligatòria.

Les tutories, de caràcter presencial o en xarxa permeten l'acompanyament, el suport i el seguiment de l'estudiant en tot el procés.

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides . Teoria (TE) . Pràctiques d'aula (PAUL) . Seminaris (SEM)	40 1 4	1,60 0,20	<i>E11.02; E11.03; E11.04 E16.05</i> <i>B03; B04</i> <i>G03.02; G03.03; G04.07</i>
Tipus: Supervisades . Tutories	1	0,04	<i>E11.02; E11.04 E16.05</i> <i>B03; B04</i> <i>G03.02; G04.07</i>
Tipus: Autònomes: . Estudi personal. . Consultes bibliogràfiques i documents. . Lectura d'articles / informes d'interès. . Elaboració de treballs.	90	3,60	<i>E11.02; E11.03; E11.04 E16.05</i> <i>B03; B04</i> <i>G03.02; G03.03; G04.07</i>

El professorat destinarà aproximadament uns 15 minuts un cop finalitzada l'assignatura a permetre que els seus estudiants puguin respondre les enquestes de valoració sobre l'actuació docent i l'assignatura.

Avaluació

Avaluació continuada

L'avaluació de l'assignatura consta de 3 blocs:

- **Activitats dels seminaris individuals i en grups reduïts.** La qualificació es realitza segons la complexitat de l'exercici, de manera numèrica (1-10) o be qualitativa (apte/no apte). En el primer cas, es requereix una nota mínima de 5 en totes les activitats per poder ponderar aquest bloc amb el 20%. Si la nota és < 5 cal recuperar, sent la nota màxima, un 5. En el segon cas, es requereix un apte en totes les activitats, sent també recuperables.

La no assistència als seminaris redueix un 10% la nota de l'activitat d'aquell seminari.

- **Treball grupal + presentació oral.** La qualificació és numèrica (1-10). Es requereix una nota mínima final de 5 en tota aquesta categoria, per ponderar aquest bloc amb el 30%. Si la nota de qualsevol activitat que inclou aquesta categoria és < 5 o no es presenta, es pondera conjuntament amb la resta (*avaluació individual, avaluació de grup, treball, reflexió i avaluació d'iguals*). En el cas de no presentar alguna de les activitats, no és recuperable. La distribució de gènere en el treball i la presentació oral entre els grups serà equitativa.
- **Prova escrita tipus test.** Es requereix una nota mínima de 5 per ponderar aquest bloc amb el 50%. La prova és de tipus test. Les respostes negatives resten segons la següent fórmula: $X = \text{encerts} - (\text{errors} / n - 1)$, sent n el nombre d'opcions de resposta. Així en el tipus d'examen més freqüent de 5 opcions possibles (A, B, C, D o E), cada ítem contestat incorrectament, resta 0.25 ítems correctament contestats; per tant 4 errors resten una resposta correcta.

Nota final: 20% activitats dels seminaris + 30% treball grupal i presentació oral + 50% de la prova escrita. La qualificació de l'assignatura s'obté de la suma de les ponderacions obtingudes en cada bloc, a partir d'una nota mínima de 5 sobre 10 de cada bloc.

Es realitzarà retroacció del resultats de les proves d'avaluació a través de l'aula i de tutories si s'escau. La rúbrica d'avaluació del treball està disponible a l'aula virtual.

Qualificació

- 0 a 4,9: Suspens
- 5,0 a 6,9: Aprovat
- 7,0 a 8,9: Notable
- 9,0 a 10: Excel·lent (en el cas que l'estudiant hagi obtingut una nota igual o superior a 9 podrà optar, a criteri del professor/a, a una matrícula d'honor).

Avaluació única

1. En aquesta assignatura:
 - a. no hi ha cap tasca programada per a fer de manera grupal.
 - b. l'estudiant ha d'assistir a l'aula els dies que estiguin programats els seminaris.
2. La data de la prova única coincidirà amb la data de la darrera prova d'avaluació continuada que apareix en la programació diària i en el calendari de les activitats formatives i avaluatives.
3. L'avaluació única consistirà en:
 - Prova 1 que consistirà en **activitats dels seminaris** i pondera un 20%.
 - Prova 2 que consistirà en el **treball sobre TIC** i pondera un 20%.
 - Prova 3 que consistirà en **prova escrita (Mòdul 1, 2 i 3)** i pondera un 40% + **prova escrita (Mòdul 4)** i pondera un 20%.

Activitat de recuperació

1. Es determina una única data per a l'activitat de recuperació per a tots els estudiants estiguin o no acompanyats a avaluació única
2. Es proposa una activitat de recuperació per aquells estudiants que hagin estat avaluats prèviament per el conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura, i hagin obtingut una nota final superior a 3,5 i inferior a 5 sobre 10.
3. Aquesta activitat consistirà en una prova avaluativa, a determinar per el professorat, que inclourà els continguts suspesos, es realitzarà en el període establert a tal efecte i només permetrà obtenir una qualificació de 5.
4. El treball en grup no és recuperable.
5. La nota de recuperació, el 5, substituirà la nota obtinguda originalment i es recalculerà la nota ponderada final.
6. Un cop superada l'assignatura, aquesta no podrà ser objecte de nova avaluació.

No avaluable

Es considera que l'assignatura serà no avaluable en el moment que es compleix una d'aquestes circumstàncies :

1. No haver entregat cap de les activitats d'avaluació contínua previstes en la guia docent.
2. No haver assistit a cap de les sessions pràctiques o obligatòries, quan aquestes siguin necessàries per avaluar competències específiques i així s'indiqui a la guia docent.
3. No haver-se presentat a la prova final (examen, prova escrita o oral, defensa de treball, etc.), si aquesta representa un percentatge essencial de la qualificació.
4. No haver completat el mínim exigít de participació en activitats formatives (per exemple, seminaris, presentacions, fòrums, etc.), quan aquestes formen part de l'avaluació.
5. No haver lliurat el treball final o projecte obligatori, si aquest constitueix una evidència central de l'aprenentatge de l'assignatura.

Revisió d'examen

Una vegada publicada la nota final, l'estudiant pot sol·licitar la revisió de l'examen dins el període determinat per la "revisió d'examen". No s'acceptaran sol·licituds de revisió en dates fora del límit establert.

Procediment en cas de còpia / plagi

1. La **còpia o plagi** en qualsevol tipus d'activitat d'avaluació constitueixen un delictes, i es penalitzarà amb un 0 com a nota de l'assignatura perdent la possibilitat de recuperar-la, tant si és un treball individual com en grup (en aquest cas, tots els membres del grup tindran un 0).
2. Si durant la realització d'un treball individual a classe, el/la professor/a considera que un estudiant està intentant copiar o se li descobreix algun tipus de document o dispositiu no autoritzat pel professorat, es qualificarà el mateix amb un 0, sense opció de recuperació, i per tant, tindrà suspesa l'assignatura.
3. Es considerarà que un treball, activitat o examen està "copiat" quan reproduïx tot o una part significativa del treball d'un/a mateix/a, d'un altre company o companya.
4. Es considerarà que un treball o activitat està "plagiat" quan es presenta com a propi una part d'un text d'un autor o autora sense citar les fonts, independentment que les fonts originàries siguin en paper o en format digital.

L'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA)

L'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) queda regulat segons el tipus de treball a realitzar:

1. En el cas que el treball tingui com a objectiu una reflexió personal i l'aprenentatge significatiu de l'estudiant, **l'ús de tecnologies d'IA és prohibit** en qualsevol de les seves fases de realització. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA (per exemple, resums, traduccions, redacció de textos o creació d'imatges) serà considerat una falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, així com sancions majors en casos de gravetat.
2. En altres treballs, **es permet l'ús restringit de tecnologies d'IA** exclusivament en aquelles tasques de suport, com ara la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos, les traduccions, i altres situacions específiques que s'indiquin. En aquests casos, l'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà una falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, així com sancions majors en casos de gravetat.

En qualsevol cas, en la descripció de cada treball el professor responsable indicarà de manera clara **si s'aplica l'ús prohibit o l'ús restringit d'IA**.

Aspectes de l'avaluació relacionats amb valors i actituds

1. El/la professor/a podrà disminuir, entre 1 i 2 punts la nota de l'assignatura quan de manera reiterada, l'estudiant no respecti les indicacions del comportament en l'aula i/o pertorbi el funcionament normal de la mateixa.
2. "No es tolerarà cap falta de respecte a les companyes, als companys o al professorat. Tampoc es toleraran actituds homòfobes, sexistes o racistes. Qualsevol estudiant en què es detectin alguna de les actituds anteriorment descrites, se'l qualificarà de suspès a l'assignatura."

Aspectes formals de treballs escrits

En totes les activitats (individuals i en grup) es tindrà en compte, la correcció lingüística, la redacció i els aspectes formals de presentació. Es recomana que abans del lliurament d'una evidència d'aprenentatge, cal comprovar que s'ha escrit correctament les fonts, citacions textuais i referències bibliogràfiques seguint la normativa de Presentació de treballs, text recomanat per EUI-Sant Pau.

Altres consideracions

1. Totes les proves avaluatives estaran publicades en la programació diària i en el calendari de les activitats formatives i avaluatives.
2. La data de la prova única coincidirà amb la data de la darrera prova d'avaluació continuada.
3. L'alumnat que repeteix l'assignatura pot sol·licitar al començament de curs realitzar només una avaluació de síntesi final (article 117, pàgina 46 de la Normativa acadèmica de la Universitat Autònoma de Barcelona (Aprovada per acord del Consell de Govern de 7 de juliol de 2022, i modificada per acord de Consell de Govern d'1 de febrer de 2023).

Els estudiants en segona o més matrícula que s'hagin presentat a totes les proves d'avaluació el curs anterior, poden optar a avaluar-se amb una única activitat d'avaluació de síntesi. Aquesta activitat consistirà en un examen en finalitzar l'assignatura coincidint amb l'examen escrit de l'assignatura. Els estudiants en segona o més matrícula que vulguin optar a l'examen de síntesi ho han de comunicar per escrit al professorat responsable de l'assignatura dues setmanes abans de la data publicada.

Activitat d'Avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats de seminaris	20%	3	0,12	E11.02; E11.03; E11.04 E16.05 B03; B04 G03.02; G03.03; G04.07
Treball grupal i presentació oral	30%			
Prova escrita	50%			

Bibliografia

Llibres:

Cassany D. Esmolar l'eina: guia de redacció per a professionals. Empúries; 2007. ISBN: 978-84-9787-250-8.

Zayas Agüero PM. La comunicació interpersonal. EAE; 2016. ISBN: 978-3845484730.

Abayome McEven SK. Communication skills for adult nurses. McGraw Hill. Open University Press; 2010. ISBN: 978-0-33-523748-7.

Rodríguez Dacal JM. Manual de internet para enfermería. Difusión avances de Enfermería; 2005. ISBN: 978-84-95626-09-7.

Campaña Castillo F. ¿Qué hace una enfermera como tú, en una red social como esta? Edició pròpia (adquisició via internet); 2019. ISBN: 978-16-8989-9130.

Articles d'interès:

Oliver Mora M, Iñiguez Rueda L. The use of information and communication technologies (ICTs) in health centers: the practitioners' point of view in Catalonia, Spain. Interface (Botucatu). [Internet]. 2017 [Consultat 19 maig de 2023]; 21(63):945-55. Disponible a: <https://ddd.uab.cat/pub/artpub/2017/171690/1807-5762-icse-1807-576220160331.pdf>

Webs d'Interès:

Programa de Habilidades en Lectura Crítica Español. Critical Appraisal Skills Programme Español. [Internet]. [Consultat 18 de juny de 2024]. Disponible a: <https://redcaspe.org/materiales/>

Joanna Briggs Institute. Critical Appraisal Tools. [Internet]. [Consultat 18 de juny de 2024]. Disponible a: <https://jbi.global/critical-appraisal-tools>

Scientific and Scholarly Writing. Tips and tools for writing scientific and scholarly papers. [Internet]. [Consultat 19 maig de 2023]. Disponible a: <https://libraryguides.umassmed.edu/c.php?g=499815&p=3422086>

Programari

- Moodle
- Mendeley
- Kahoot